

NASJONAL
SIKKERHETSMYNDIGHET

UGRADERT

DIGITAL SIKKERHET I EN USIKKER TID

Pensjonskasseforeningen

Gardermoen

Tirsdag 14 mai 2024

Fagdirektør Roar Thon

2051/051-2024

**7 av 10 nordmenn mener
de utsetter seg for
risiko når de bruker
internett.**

NRK

EDB skaper problemer,
det koster penger og det er vanskelig.

- Digitale trusler og risiko øker!
- Vi mangler kompetanse!
- Sikkerhet er «*cost of doing business!*»
- Uansett hvor mye det er investert i sikkerhet, kommer det likevel å skje noe!

I 2008 var tallet 4!

MEN FORSVANT DE KRIMINELLE?

I 1999 ble det begått 73 ran mot postfilialer, banker og verditransporter.

De ble digitale!

CYBERANGREP ER BLITT HVERDAGSKOST

«Statlig etterretning og kriminelle aktører utgjør de største digitale truslene mot Norge»

ETJ/PST/NSM

Stjele
Endre
Hindre
Påvirke

BREAKING NEWS

Russia attacks Ukraine

Risiko 2024

Nasjonal sikkerhet
– et felles ansvar

Når truslene endrer
seg, må også vår
forståelse av utsatte
sårbarheter og verdier
endre seg

Risiko 2024

Nasjonal sikkerhet
– et felles ansvar

Fire anbefalinger til virksomheter:

- Kartlegg og bli godt kjent med dine verdier og verdikjeder
- Beskytt dere bedre digitalt
- Vær nøye med personellsikkerhet
- Tenk sikkerhet i verdikjeder og anskaffelser

Amedia utsatt for dataangrep – ingen papiraviser i morgen

Informasjon om ansatte lekket:

Hackere driver med «dobbel utpressing»

NRK utsatt for hackerangrep

Dataangrepet i Nordland: 8.000 elever står uten datatilgang før skolestart

Vi beklager at varer fra Gilde og Prior er utsolgt.

Dette skyldes et alvorlig dataangrep på Nortura. Vi håper situasjonen bedrer seg i løpet av få uker.

coop

Norsk lokalavis ble hacket – systemet løp løpsk og begynte å kreve inn penger

Øverbygd Elektro utsatt for løsepengevirus: – Kan være inngåtte avtaler som er gått i glemmeboken

Flere legekontor hacket: – Kritisk

Fremskrittspartiet utsatt for dataangrep

Flere aviser utsatt for dataangrep

Hamar Arbeiderblad har i morgentimene vært utsatt for et dataangrep. Det samme gjelder Totens blad, Gjøviks blad og Stangeavisa.

Svindlerne endret én bokstav i epost-adresse og stakk av med million-depositum for norsk fisketråler

Børs

Oppdrettsleverandøren Akva Group kreves for løsepenger i dataangrep

Selskapet bekrefter mandag ettermiddag at de blir krevd for løsepenger i dataangrepet som setter deler av deres systemer ute av spill.

Finans

To norske selskaper har tapt til sammen 130 millioner kroner på e-postsvindel

Organiserte kriminelle miljøer har tappet to norske bedrifter for millionsummer med falske e-poster.

Sbanken utsatt for dataangrep

Stort dataangrep mot norsk ingeniørselskap

Hackargruppa hevder dei har 2000 gigabyte med sensitiv informasjon som dei vil publisere viss selskapet ikkje innfrir kravet.

SAS utsatt for cyberangrep

DATAANGREP

Norsk bilforhandlerkjede hardt rammet av cyberangrep

Minst 30 bilbutikker står uten fungerende IT-system.

Hurtigruten rammet av omfattende dataangrep

**Russiske hackere angrep
vannsystemet i Drammen**

Rec Silicon rammet av hackerangrep

**Utsatt for nytt
dataangrep**

**Blir angrepet 100.000
ganger årlig**

**Hackere krever løsepenger av
entreprenørselskap**

**+ Vadsø kommune utsatt
for dataangrep**

DATAINNBRODD

**DNV-angrepet: 1000 skip var offline etter
utbrudd av kryptovirus**

Hackere slo til under årets første helg. Ble ikke oppdaget før dagen etterpå.

**Populær passordtjeneste etter
hacking: Angriperne fikk tilgang til
passordhvelv**

DATAINNBRUDD

Ett av Norges største rederier for bilfrakt utsatt for datainnbrudd

For bare noen dager siden ble servere og datamaskiner kryptert av et løsepengevirus. Rederiet forsikrer at hendelsen ikke påvirker skipene deres.

ÅLESUND SJUKEHUS:

Datasystemet nede – har satt krisestab

Hackergruppe sier de har angrepet nettsidene til SAS

Helios-sjefen om cyberangrepet: – Det har vært et helt forferdelig helvete

Digitale angrep mot kirken økte da biskopene uttalte seg om Ukraina-krigen

KRIGEN I UKRAINA: I februar i år kom biskopene i Den norske kirke med kritikk av Russlands angrepskrig mot Ukraina. Så kom de digitale angrepene.

Hackere hadde i flere måneder tilgang til IKT-plattformen

Nekter å betale løsepenger –
nær alt av kundenes data er
tapt

Har koblet de store kontorene fra nettet:

Tomra ber ansatte jobbe hjemme
etter dataangrepet

**Kongsberg-ingeniører lokket med
attraktive jobbtilbud som
inneholdt spionvare**

Millionsmell etter hackerangrep

Sommerens cyberangrep har kostet Tomra 120 millioner kroner så langt – og trolig blir det mer.

Hackerangrepet mot Hydro enda dyrere enn tidligere antatt: Ny prislapp på 800 millioner kroner

Tommy Stangeland om dataangrepet før jul: – Det kostet oss 10 millioner kroner å rydde opp

Dataangrepet på Amedia kostet selskapet rundt 30 millioner kroner

Østre Toten kommune:

– Dataangrepet har kostet oss mer enn 32 millioner

Analytiker: Dataangrep kan koste Mærsk milliarder

Dataangrep kostet Akva Group opptil 50 millioner kroner

Taper millionar etter hacking – har sendt permitteringsvarsel til 35 tilsette

Eit røyrleggjarfirma på Gjøvik kan ha tapt opp mot ti millionar kroner etter at dataleverandøren vart hacka for ei veke sidan.

**Forstå hva du har
av verdier.**

**Men forstå at ikke
alt som har verdi
kan kvantifiseres!**

**DE FÆRRESTE AV
OSS FORSTÅR
TEKNOLOGIEN VI
BRUKER I DET
DAGLIGE!**

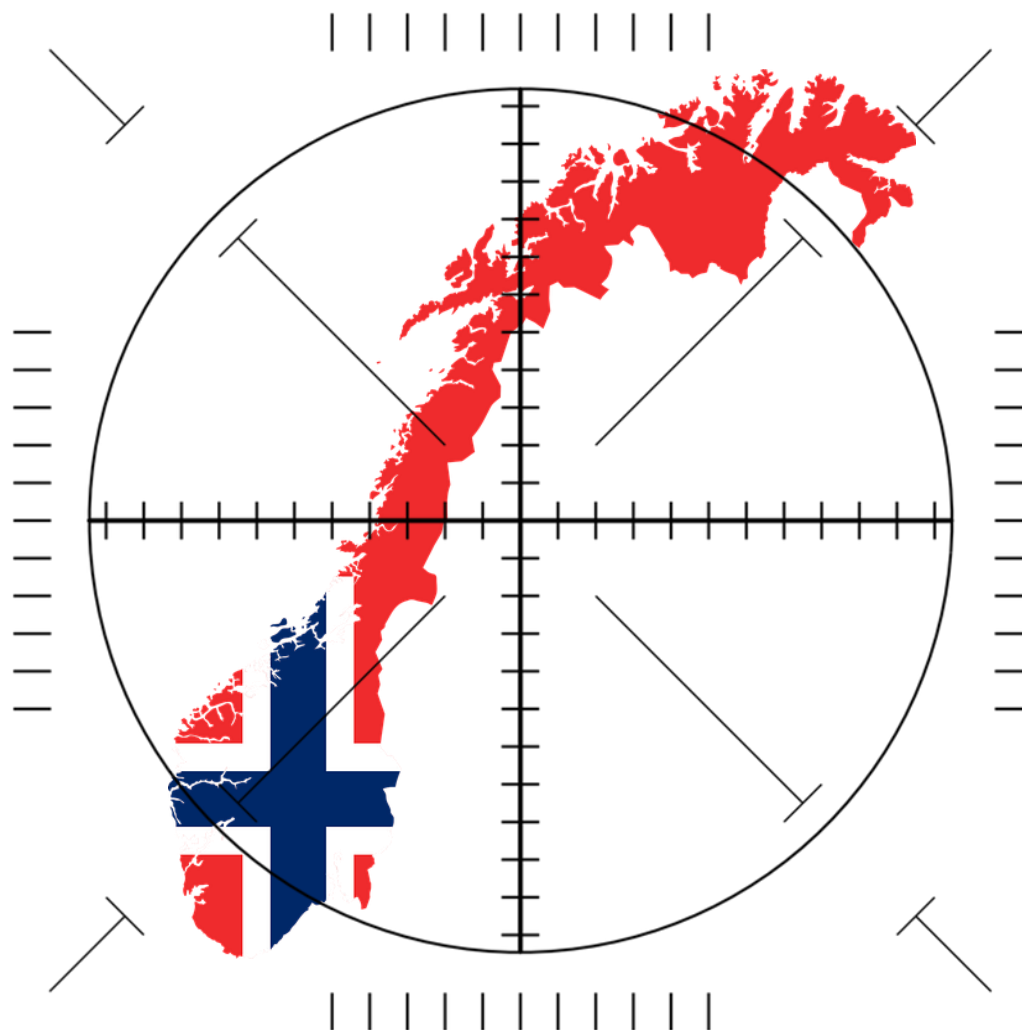
**Roar
Thon**

Fagdirektør i Nasjonal
sikkerhetsmyndighet

DT MENINGER

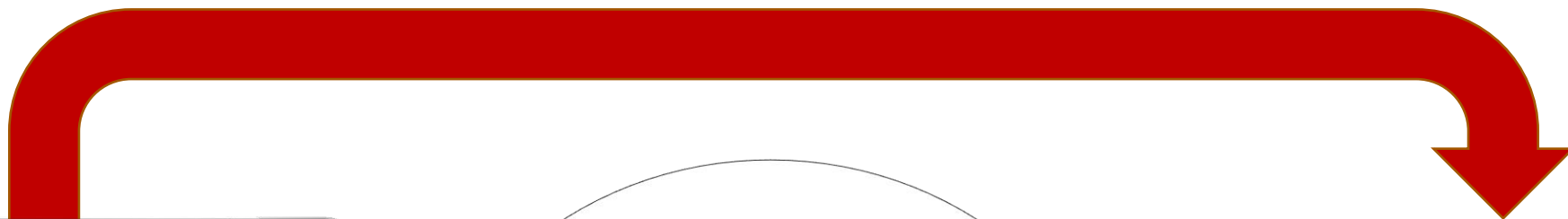
Sjelden blir jeg mer fortvilet når jeg får spørsmålet, «kan dette skje i Drammen også?»

TILFELDIG

MÅLRETTET

FORDI DET ER MULIG

KONFIDENSIALITET
INTEGRITET
TILGJENGELIGHET

HVA ER DET VERSTE SOM KAN SKJE MEG?

“Noen” uten lovlig
tilgang har lest
pasientjournalen
min

KONFIDENSIALITET

“Noen” har
ulovlig endret
min informasjon

INTEGRITET

“Noen” har tatt
over all kontroll
av informasjon,
systemer og utstyr

TILGJENGELIGHET

Forstå kompleksiteten

Forstå konsekvensene

Forstå helheten

**«Teknologien
kunne ikke tukles
med uten fysisk
tilstedeværelse»**

TERRORGRUPPER

HACKTIVISTER

**ENKELT
INDIVIDER**

**HACKER
GRUPPER**

**KRIMINELLE
ORGANISASJONER**

BEDRIFTER

UTENLANDSKE

ETTERRETNINGSORGANISASJONER
MILITÆRE ORGANISASJONER
OG ANDRE MYNDIGHETER

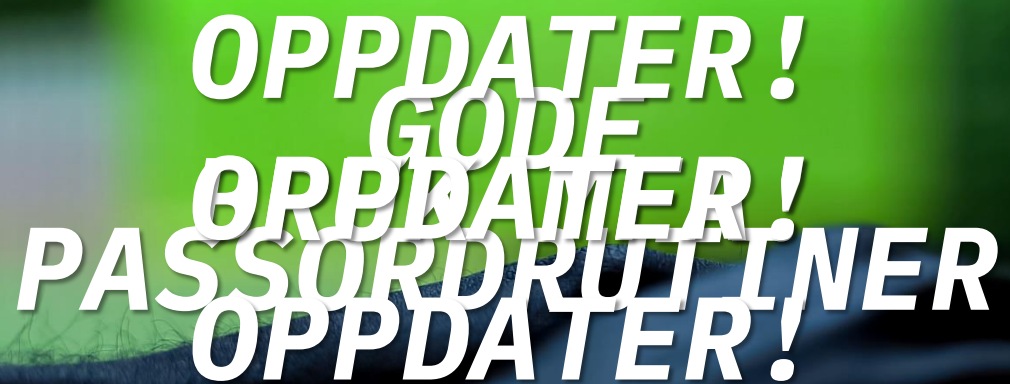

REAKSJONER ETTER ET DATAINNBRUDD

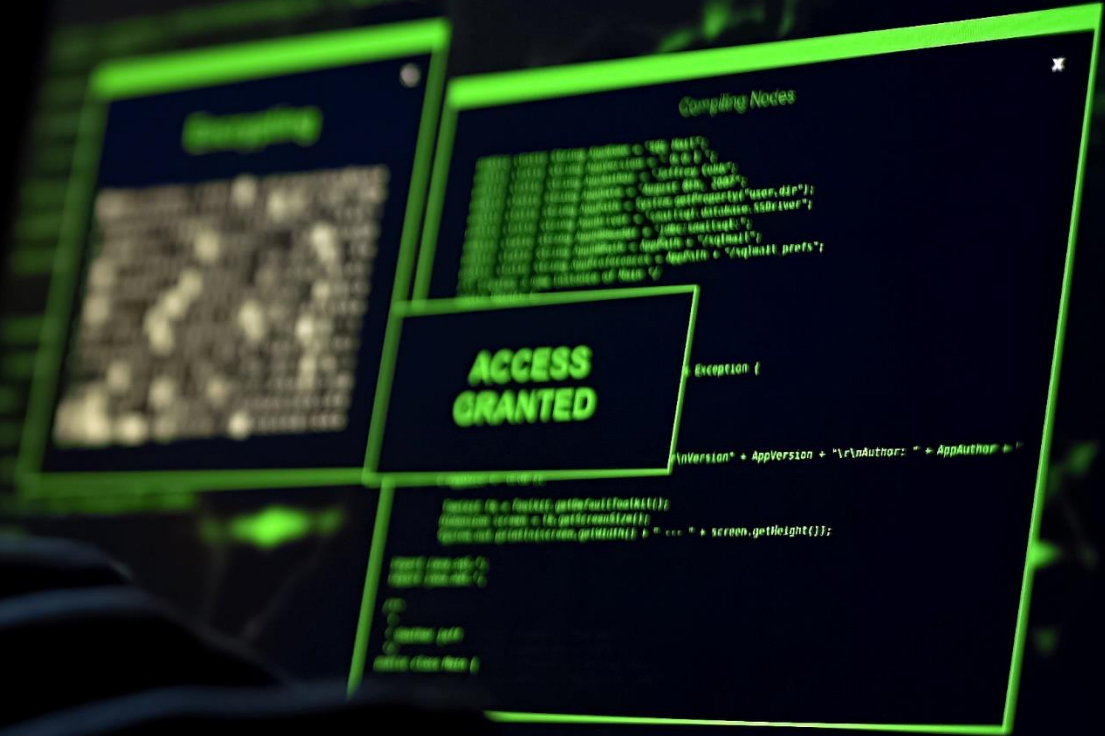
Hvordan
har de greid
dette?

Det hullet
har alltid
vært der!

OPPDATER!
OPPDATER!

**SVAKE
PASSORD**

**UENDREDE
STANDARD
PASSORD**

**UBESKYTTEDE
PASSORD &
AUTENTISERING**

**PASSORD
ANGREP**
Mulighet for høyt
antall passordforsøk

**GAMLE INAKTIVE
ADMINISTRATOR
KONTOER**

**FOR HØYE
RETTIGHETER &
FOR MANGE
ADMIN KONTORER**

**SÅRBAR OG
UTDATERT
PROGRAMVARE**

**IKKE STØTTEDE
OPERATIV-
SYSTEMER**

**MANGELFULL
NETTVERKS-
SEGMENTERING**

**MANGELFULL
HERDIG AV
INFO SYSTEMER**

MENNESKE

KOMPETANSE

SIKKERHETSKULTUR

TEKNOLOGI

PROSESSER

HELHETLIG
SYSTEMATISK
ARBEID OVER TID

KONTROLL

SIKKERHETSSTYRING

LEDELSE

LEDERE MÅ STYRE OG LEDE PÅ SIKKERHET!

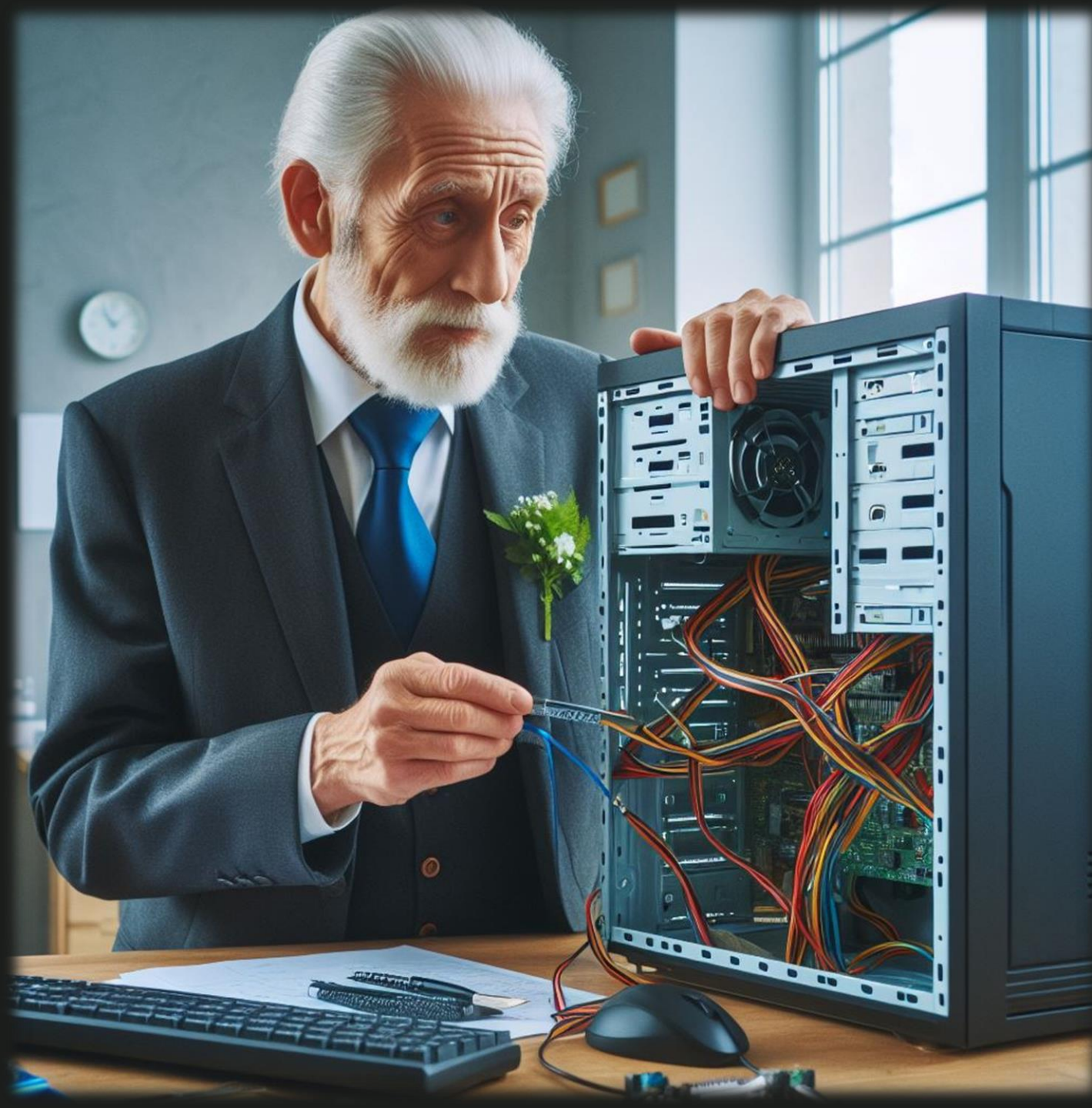
**«Vi har omorganisert
oss en rekke ganger,
men vi har heldigvis
ikke endret oss»**

- *FORHINDRE*
- *DETEKTERE*
- *HÅNDTERE*
- *NORMALISERE*

*Hva skal dere
være i stand til
å gjøre selv?*

*Hvem andre kan
hjelp dere?*

**PROBLEMET MED Å
TRO AT VI LEVER I
KARDEMOMME BY...**

**ER AT VI IKKE
LEVER I EN
KARDEMOMME VERDEN**

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN

Tlf. 67 84 40 00
www.nsm.no

